

Elävyys, energia ja systeemiäly

Esa Saarinen

Otaniemessä, 5.4.2006

Kurssin Mat-2.1197 Filosofia ja systeemiajattelu reflektioesseen kirjoitusohjeet

Kurssi suoritetaan esseellä, jossa tarkastellaan joltakin luennolta esiin tulleita teemoja, käsitteitä ja ajatussisältöjä soveltavasti ja pohdiskelevasti. Hyödynnä ohjelkirjallisuutta, kurssin käsitteistöä ja omia kokemuksia. Tarkoituksena on, että esseellä osotat kykyä ertellä jäsentyneesti omia ajatuksiasi soveltaen esimerkiksi mental models, personal mastery, systeemiäly ym. käsitteitä. Voit kytkeä tarkastelemiasi asioita esimerkiksi oman pääaineesi teemoihin, johonkin itsesi kannalta merkittävään teksteihin tai henkilökohtaisiin kokemuksiin. Ajatuksena on, että reflektioesseeiläsi jalkat ja syvennät luontosarjalla käynnistynyttä ajattelun liikettä tarkastelemalla valitsemiasi teemoja soveltavassa ja pohdiskelevassa hengessä.

Arvosteluperusteet: Kyky hahmottaa käsitteellisesti asiakokonaisuuksia, kyky soveltaa luennolta tarkasteltuja teemoja ja käsitteitä uusiin ympäristöihin, tekstin jäsentyneisyys ja luovuus. Arvostelun ytimenä on se tapa, millä teemoja kirjallisesti kehittelet, vaikka ei ole halaksi, että osotat perehtyneesi myös kurssin kirjallisuuteen ja materiaaliin.

Ulkoasu:

Tee erillinen kansilehti, jolle seuraavat tiedot:

Mat-2.1197 Filosofia ja systeemiajattelu reflektioessee

Tekijä:

Esseen otsikko (aihevalinta vapaa):

TKK:n osasto, pääaine ja opiskelijanumero:

tai

muun korkeakoulun opiskelijanumero:

tai

sosiaaliturvavakuutus:

Luento-osallistumiseni kertaa:

Oma arvio reflektioesseeistäni asteikolla 0-5 (paras):

Mitä opin kurssilla (vastaaminen vapaaehtoina):

Laajuus:

5 koneella kirjoitettua A4 luskkaa, saa kirjoittaa enemmänkin

Viimeinen palautuspäivä:

Torstaina 4.5.2006.

Palautustapa:

- Kirjallisena Systeemianalyysin laboratorion sihteerille Leena Pörräskorvelle (huone U210)
- Tai postitse: Petri Lievonen, Systeemianalyysin laboratorio, PL 1100, 02015 TKK

Tulokset:

- Tulokset tulevat kurssin kotisivulle
- Tulosten valmistumisesta ilmoitetaan sähköpostitse kaikille kurssilaisille

Tulosten kirjaaminen muiden korkeakoulujen opiskelijoille:

Muiden korkeakoulujen opiskelijat saavat pyydettäessä erillisen todistuksen kurssin suorittamisesta

Kirjallisuutta

- Anne Bogart: *Ohjaaja valmistautuu. Seitsemän kirjoitusta taiteesta ja teatterista*, Like 2004.
- Derek Bailey: *Improvisation. Its nature and Practice in Music*, Da Capo Press 1992
- Stephen Nachmanovitch: *Free Play. Improvisation in Life and Art*, Tarcher/Putnam 1990
- Christopher Alexander: *The Nature of Order, vols. 1-4*. Erityisesti osa 1: *The Phenomenon of Life*, The Center for Environmental Structure, 2002.
- Christopher Alexander: *The Timeless Way of Building*, Oxford U.P. 1979 (uusia painoksia).
- Randall Collins: *Interaction Ritual Chains*, Princeton 2004
- Warren Bennis & Patricia Ward Biederman: *Organizing Genius. The Secrets of Creative Collaboration*, Persus Books 1997.

Naisen tuoksu

- Käynnistyminen
- Epäröinti
- Avautuminen energialle, joka voi viedä
- ...kenties liian pitkälle
- ...kenties pettymykseen
- ...maagiseen transformaatioon, kohti kukoistusta ja korkeampaan olemisen tapaan

Naisen tuoksu

- Vanhan mestarin paluu
- Nuoren lupauksen herääminen
- Näiden kahden kohtaaminen systeemissä, joka nostaa molemmat korkeammalle asteelle
- Nämä ulottuvuudet itsessäsi?

Dualismi (1)

"Metafysiikassa dualismi on olevan perusmuotojen lukumäärää koskeva kanta. Metafyysisen dualismin mukaan todellisuus koostuu kahdesta toisistaan riippumattomasta ja toisiinsa palautumattomasta perusaineksesta eli substanssista. Tunnetuimpia metafyysisen dualismin muotoja on niin sanottu kartesiolainen dualismi, joka perustuu Descartesin erotteluun henkisen ja aineellisen perusaineksen välillä."

"Länsimaisessa ajattelussa dualismin juuret ovat syvällä. Suuri osa länsimaista filosofiaa on erilaisten dualististen näkemysten edelleenkehittelyä. Toisaalta filosofiaan sisältyy myös vastaliikettä dualistisia ajatustapoja kohtaan. Tällaisia ovat mm. Heideggerin filosofian kritiikki 'haltuunottavaa' tai 'laskevaa' ajattelua kohtaan, Derridan dekonstruktiivinen filosofia, Maurice Merlau-Pontyn 'ruumiillisen ajattelun' filosofia ja monet keskeiset feministisen filosofian suuntaukset." (E. Saarinen, *Filosofia!* WSOY 2005 Hakusana Dualismi)

Dualismin vaikeudet

- Vaikeus ajatella itseä ja toista samanvertaisina ja -arvoisina, yhtä aikaa ja toisiinsa vaikuttaen
- Arvokannanotot ("alempiarvoinen", "huono"), jotka naamioituvat metafysisiksi (sitä koskeviksi "mitä on ja miten se, mikä on, on").
- Vaikeus olla ajautumatta johonkin alistavaan, esineellistävään, objektivoivaan, epämoraaliseen ajattelutapaan
- Hyöty: kun jäsennät subjekti-objekti -pohjaisesti, useimmiten tiedät mitä tehdä (tekijä - tekemisen kohde -rakenne).
- Hyöty: lupaus selkeästä ajattelusta

Dualismin arkea

Johtaja - Organisaatio
Kuluttaja - Tuote
Suunnitelma - Toteutus
Päättäjä - Toteuttaja
Päämies - Toimittaja
Omistaja - Omistettu
Valta - Vallan kohde
Syy - Seuraus
Opettaja - Oppilas
Aikuinen - Lapsi
Holhoaja - Holhottu
Systeemi - Systeemin osa

Dualismista ulos pyrkivät (1)

- Martin Heidegger
- Dialogiset filosofit kuten Emmanuel Levinas
- Jacques Derrida
- Feministiset filosofit kuten Luce Irigaray
- Suurelta osin dualismit hylkäävä filosofia on vaikeaselkoista, koska dualistiset mentaalimallit ja puhuvat ovat niin syvälle juurtuneita käsitejärjestelmäämme ja tapamme ajatella

Dualismista ylös pyrkivät (2)

- Systeemiäly
- ES elävän filosofian konsepti
- Taide
- Toiminnallisuus kohti ylärekisteriä yhdessä toisten kanssa

Yksilöllisyyksiä kunnioittava yhteiselämä

- Perushaaste, jonka dualismi tekee vaikeaksi
- Mahdollinen jatkoaskel: monismi (ykseysajattelu), jota syöttää ylemmydentunto
- Totalisoiva ajattelu: erilaisuudet sulatetaan johonkin perimmäiseen yhteen
- Intuitiivisesti tarvitsemme ajattelutapoja, jotka sallivat yksilöllisyyksiä kunnioittavan yhteiselämän, jossa yksilöllisyydet eivät menetä erityislaatuaan vaikka kytkeytyvät toisiinsa ja muuttuvat toistensa vaikutuksesta ja vaikka universaalia metakehikkoa ei ole

The perfect bench

Varhainen kiinalainen ajattelu väisti dualismin

Erinomainen johdanto:

Roger T. Ames, "Introduction" teokseen Sun-Tzu: *The Art of Warfare*, Ballantine Books 1993 (uusia painoksia).

David L. Hall and Roger T. Ames: *Thinking from the Han. Self, Truth, and Transcendence in Chinese and Western Culture*, State University of New York Press 1998

"Yhden maailman näkemys"

"The classical Chinese believed that the power of creativity resides in the world itself, and that the order and regularity this world evidences is not derived from or imposed upon it by some independent, activating power, but inheres in the world."

"The world, then is the efficient cause of itself. It is resolutely dynamic, autogenerative, self-organizing, and in a real sense, alive. This one world is constituted as a sea of *ch'i* – psychophysical energy that disposes itself in various concentrations, configurations, and perturbations."

"In this tradition, there is no final distinction between some independent source of order, and what it orders." (Ames, Introduction, p. 49-50)

Yin/Yang (1)

"It is important to recognize the *interdependence* and correlative character of the *yin/yang* kind of polar opposites, and to distinguish this contrastive tension from the dualistic opposition implicit in the vocabulary of the classical Greek world we explored above, where one primary member of a set such as Creator stands *independent* of and is more 'real' than the world He creates." (ibid, p. 52)

Yin/Yang (2)

"We must remember that Confusian distinctions such as 'self/other' are mutually entailing and interdependent correlatives, and are not dualistic in the sense of representing some underlying ontological disparity. *Yin* is always 'becoming *yang*', and *yang* is always 'becoming *yin*', just as 'day' is a 'becoming night' and 'night' is a 'becoming day'." (p. 26-7)

Totalisoiva ajattelu

"Yleisnimi ajattelutavoille, jotka painottavat yhtenäisyyttä ja eheyttä erilaisuuden ja toiseuden kustannuksella. Nimitystä käytetään yleensä kriitikoiden toimesta ja harva filosofi itse on ilmoittautunut edustavansa 'totalisoivaa ajattelua'."

"Ranskalaiset jälkistrukturalistit kuten Michel Foucault ja Jacques Derrida ovat voimakkaasti edistäneet totalisoivan ajattelun hylkäävää 'toiseuden filosofiaa'. Derrida pureutuu tekstin aukkoosiin, jotka totalisoiva ajattelu luonteenomaisesti kätkee. Hän pyrkii osoittamaan, miten näennäinen eheys on pettävää ja miten teksti sisältää viittauksia itsensä ulkopuolelle. Derrida etsii tekstin reunoilta ja merkityksen liikkeestä yhtenäisyyden rikkovia merkkejä. Hän pyrkii viemään lukijan ajattelun ulos totalisoivista kaavoista ja muoteista, jotka 'hylkivät' toista." (E. Saarinen: *Filosofia!* sanakirja, s. 200-1.)

Mitä dualismi tekee?

- Sallii sikamaisuudet, jos kohde on tarpeeksi objektuaalinen objekti
- Estää kasvun subjektissa, jos se kasvu edellyttäisi subjektin avaamista kasvusytykkeisiin nähden, jotka ovat kätöksessä oletetussa objektissa
- Fiktiivinen keskustelu Jeesuksen kanssa. "Mitä luulet, kuinka pitkään menee, että nämä ideat lyövät itsensä läpi?"

"The execution of the plotters"; from Portraits of the Gunpowder Plotters, and Representations of Their Punishments, 1606. The condemned man has been hanged and beheaded and his arms have been cut off; the executioner is disemboweling him and showing his heart to the presiding officer.

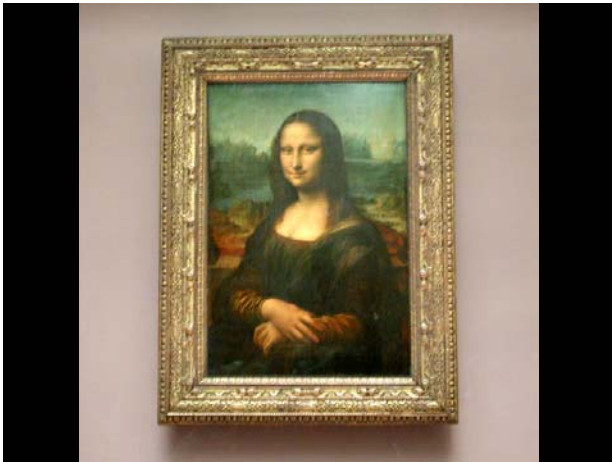
Ruutisalaliitto

"...He was to be more fortunate, however, than Fawkes and the half-dozen other conspirators eventually put to death in the horrifyingly protracted [pitkällinen] manner prescribed for traitors – dragged head-down through the streets on a wicker hurdler [pyövelinreki], hanged till semiconscious, then castrated and disemboweled [ottaa jonkun sisukset ulos] while still alive, and finally beheaded, their bodies quartered and boiled and the parts displayed on spikes." (Eamon Duffy, "The Plot That Failed", New York Review of Books, Feb. 9, 2006)

Aito taideteos

"Aito taideteos ruumiillistaa intensiivisen energian. Se vaatii vastaamaan. Voit joko kartaata sitä, torjua sen tai kohdata sen ja kamppailla. Se sisältää puoleensavetäviä ja monimutkaisia energiakenttiä ja aivan oman logiikkansa." (Anna Bogart s. 72)

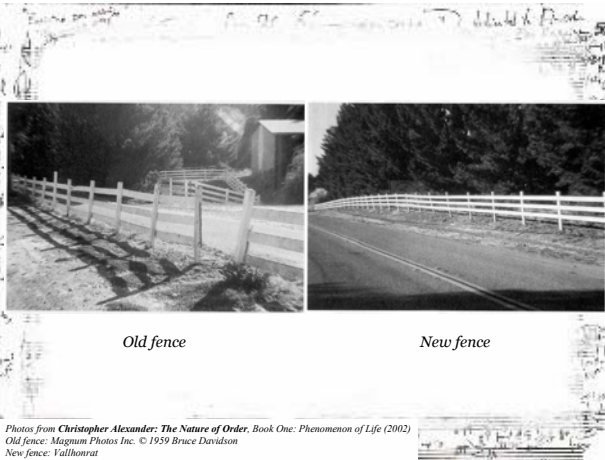

Kanssa-elämä taideteoksen kanssa (1)

1. ”Jokin tai joku naulitsee sinut paikoilleen.
2. Tunnet ’vetoa’ siihen.
3. Aistit sen energian ja voiman.
4. Se sekoittaa suuntavaistosi.
5. Otat ensikontaktin ja se vastaa.
6. Koet jatkettun kanssakäymisen.
7. Muutut peruuttamattomasti.” (Bogart s. 71)

Kanssa-elämä taideteoksen kanssa (2)

"Leifin mukaan on olemassa vain kahdenlaista musiikkia, elävää ja kuollutta. Niiden ero on sävelten motivaatiossa. Jos musiikista puuttuu sävelten keskinäinen motivaatio, teos on kuollut, pelkkä sommitelma. Vuonna 1999 Leif sai Pohjoismaiden neuvoston musiikkipalkinnon ja uskoo saaneensa sen ennen kaikkea siksi, että on herättänyt henkiin niin paljon teoksia, joista puuttuu sävelten motivaatio. 'Olen pistänyt elämää sommitelmasävelkudoksiin niin, että ne ovat menneet täydestä. Siihen tarvitaan sellaista pulsaattoridynamoheikilöä, joka ei osaa olla epäelävä, koska jos liikkuu orgaanisesti vaikka minkä kuivan konstruktion kehikossa, siitä tulee orgaaninen tapahtuma.'" (Minna Lindgren: *Leif Segerstam Nyt!* Teos 2005 s. 257-8)

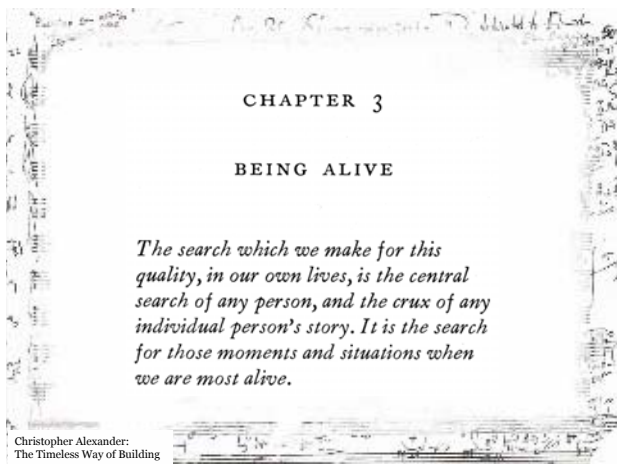
Old fence

New fence

Photos from Christopher Alexander: *The Nature of Order*, Book One: *Phenomenon of Life* (2002)
Old fence: Magnum Photos Inc. © 1959 Bruce Davidson
New fence: Vallbona

Christopher Alexander: "Elossa oleminen" on unohdettu

- Alexander: *The Timeless Way of Building*, Center for Environmental Structure, Oxford U.P. 1979 (uusia painoksia)
- Alexander: *The Nature of Order*, osat 1-4, Center for Environmental Structure, 2002-2004.

”Elämä” - Alexander

- *”Throughout this book, I shall be looking for a broad conception of life, in which each thing – regardless of what it is – has some degree of life.” (p. 31)*
- *”We certainly feel different degrees of life in different human events. Consider first almost any social act. Look at the simple act of shaking hands. In one case it feels full of life; in another case, mechanical, dead.” (p. 36)*
- *”It is this very general life – formal, geometric, structural, social, biological, and holistic – which is my main target.” (p. 46)*

”Elämän havaitsemisen vaara” - Alexander (2)

- *”The revealing and vital character of this ‘life’ we see and feel in things will become more clear if I draw attention to its ‘dangerous’ character. During the last thirty years I have come to believe that it is difficult to see and accept the existence of life in things, because the social implications of its existence are so extensive.” (p. 76)*
- *”...please just go along with me, forget whether the question means anything sensible or not, just give the first answer that comes into your head. To you, which of these two *feels* more alive.” (p. 76)*

”Enemmän ja vähemmän elämää” - Alexander (3)

- “...the judgment about life appears to be a fundamental, primitive quality in things, a fundamental judgment about the world, which appears in every aspect of reality that we encounter.” (p. 77)
- “We seem to have a fundamental observation – so far unexplained – that among pairs of events, bits of space, places, and particles of existence, *we can usually judge that one has a greater degree of life and other less*, at least according to our feeling. And we have the observation that our experience of this life in things is roughly consistent from person to person.” (p. 77)
- “The possibility that the degree of life of different things and places and events is *objective* – not solely in the individual – implies that this ‘felt’ life has some part in the scheme of things that is truly enormous.” (p. 77)

”Minän katoaminen” - Alexander (4)

- “For three hundred years our mechanistic world view has disconnected us from our selves. We have a picture of the universe that is powerful and apparently accurate, but no clear sense how we, our own selves, enter into this picture. This is the famous bifurcation of nature discussed by Whitehead. We have a disconnected vision of reality, which seems secure, which seems strong and objective – but leaves *me* out.” (p. 314)

”Tuhoavat seuraukset” - Alexander (5)

- “The appearance of this 20th-century mechanistic view had two tremendous consequences, both devastating for artists. The first was that the ‘I’ went out of our world-picture. The picture of the world as a machine doesn’t have an ‘I’ in it. The ‘I’, what it means to be a person, the inner experience of being a person, just isn’t part of this picture. Of course it is still there in our *experience*. But it isn’t part of the *picture* we have of how things are.” (p. 16)
- “The second devastating thing that happened with the onset of the 20th-century mechanistic world-picture was that clear understanding about value went out of the world. ... value has become sidelined as a matter of opinion, not intrinsic to the nature of the world at all.” (p. 16)

**"Kokonaisuus ja keskukset" -
Alexander (6)**

- "Wholeness is made of centers. Centers appear in space. When the wholeness becomes profound, we experience it as life, in buildings, in other artifacts, in nature, even in actions."
(p. 314)

"Sinä itse" - Alexander (7)

- "Liking something from the heart means that it makes us more whole in ourselves. It has a healing effect on us. It makes us more human. It even increases the life in us." (p. 315)
- "...it is not easy to find what we really like, and it is by no means automatic to be in touch with it. It takes effort, hard work, and personal enlightenment to understand it and to feel it." (p. 316)
- "In the experiments I have made, more than eighty percent of all the people who ask themselves this question choose the salt shaker [rather than ketchup bottle]." (317)

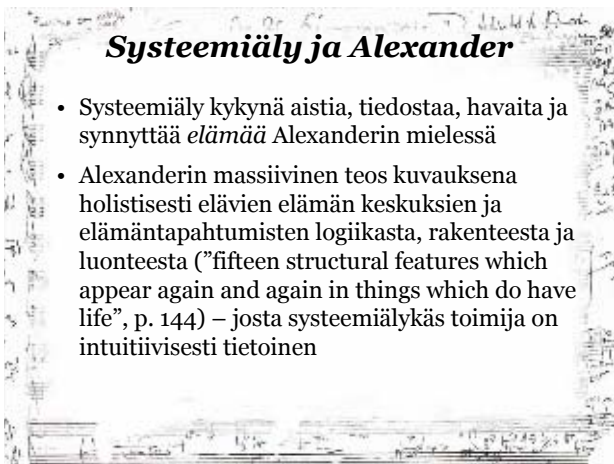
**"Kumpi on parempi kuva
sinusta" - Alexander (8)**

- "I make it clear that I am asking which of the two objects seems like a better picture of *all* of you, the *whole* of you: a picture which shows you as you are, with all your hopes, fears, weaknesses, glory and absurdity, and which – as far as possible – includes everything that you could ever hope to be. In other words, which comes closer to being a true picture of you in all your weakness and humanity; of the love in you, and the hate; of your youth and your age; of the good in you, and the bad; of your past, your present, and your future; of your dreams of what you hope to be, as well as what you are?" (p. 317)

Christopher Alexander:
The Nature of Order vol.1
- Phenomenon of Life

”15 rakennetta” - Alexander (10)

1. Elävät skaalat (Levels of Scale)
2. Kiinnepisteet (Strong Centers)
3. Rajapinnat, reuna-alueet (Boundaries)
4. Vuorottelu (Alternating Repetition)
5. Ponnekkaat alueet (Positive Space)
6. Kiehtovat muodot (Good Shape)
7. Paikoittainen sopusuhtaisuus (Local Symmetries)
8. Syvät kytkeytymät ja moniselitteisyys (Deep Interlock and Ambiguity)
9. Eronteot (Contrast)
10. Vietto, kaltevuudet (Gradients)
11. Rosoisuus (Roughness)
12. Kaiut (Echoes)
13. Tyhjä tila (The Void)
14. Yksinkertaisuus ja sisäinen rauha (Simplicity and Inner Calm)
15. Ei-erillisuus (Not-Separateness)

Emmanuel Levinas (1906-1995)

- Emmanuel Levinas: *Etiikka ja äärettömyys*, Gaudeamus 1996 (ranskal. alkuteos 1982). Suomalaisessa laitoksessa hyvä johdanto.
- ”Ensimmäinen filosofia on etiikkaa.” Ontologia on alisteista etiikalle.
- ”Kasvojen” kohtaaminen sosiaalisuutena ja eettisenä tapahtumana, joka sanoo ”Älä tapa” (sitä yksityisyyttä ja erityisyyttä, joka minä olen).
- Levinas ”dialogisena” filosofina
- ”[Levinasin] etiikassa ei ole kyse sellaisesta velvollisuudesta toista kohtaan, joka perustuisi formaaliin ja järjestelmälliseen ohjelauseiden yleistämiseen tai vetoamiseen hyvään omaantuntoon. Pikemminkin – ja juuri tämä Levinasin ajattelussa on todella provokatiivista – etiikka *eletään* ruumiillisena velvollisuutena toista kohtaan, velvollisuutena, jonka muoto on aistimellisuus. Juuri koska minä on aistimellinen – toisin sanoen haavoittuva, passiivinen, altis haavoittumiselle, kivulle ja eroottisuuden liikkeelle – se on eettisyyteen sovelias. Levinasille etiikka toteutuu ihon tasolla.” (Simon Critchley, *Levinas*, johdanto-osuus s. 24)

Levinas: Toisen ensisijaisuus (1)

- ”Vastuullisuus ei todellakaan ole mikään subjektin ominaisuus, joka ikään kuin olisi olemassa sinällään, ennen eettistä suhdetta. Subjekti ei ole itselleen-oleva vaan (sanottakoon se vielä kerran) alun perin toista varten.”
- ”Tämä rakenne ei muistuta lainkaan intentionaalista tietosuhdetta, joka kiinnittää meidät objektiin – olipa kyseessä sitten mikä objekti tahansa, vaikka inhimillinen. Läheisyys ei palaudu intentionaalisuuteen. Se ei nimenomaan palaudu tiedoksi toisesta.” (s. 79)

Levinas: Toisen ensisijaisuus (2)

- ”Teoksessani puhun vastuullisuudesta subjektin olennaisena, ensimmäisenä ja perustavanlaatuisena rakenteena. Kuvailen siis subjektia eettisin termein. Etiikka ei tässä ole johonkin ennalta annettuun eksistentiaaliseen perustaan tuotu täydennys: vastuullisuudeksi ymmärretyssä etiikassa solmiutuu subjektiuden side.”
- ”Ymmärrän vastuullisuuden vastuuna *toisen* puolesta, siis vastuuna myös siitä, mikä ei koske minua eikä mitenkään kuulu minulle – tai mikä toisaalta juuri kuuluu minulle tai katsoo minua: vastuuna siitä, minkä kohtaan kasvoina.” (s. 78)

Levinas: Kasvot

- ”Mielestäni kasvojen tavoittaminen on alun perin eettistä. Kun näette nenän, silmät, otsan tai leuan ja kun voitte kuvailla ne, suhtaudutte toiseen kuten objektiin. Paras tapa kohdata toinen on olla edes huomaamatta hänen silmiensä väriä! ... se mitä kasvot erityisesti ovat, ei palaudu havaintoon.”
- ”Kyse on ennen muuta itse kasvojen suorudesta, niiden suorasta, puolustamattomasta alttiudesta. Kasvojen iho on alastominta, riisutuinta. Alastominta, vaikkakin säädyllyistä alastomuutta.”
- ”Kasvot ovat paljaat ja uhatut, aivan kuin ne kutsuisivat väkivallantekoon. Samalla kasvot kieltävät meitä tappamasta.” (s. 73)
- ”Kasvot ovat se, mitä ei voida ’käsittää’, ne vievät tuolle puolen. Juuri tässä mielessä kasvojen merkitys johtaa pois olemisesta ymmärrettynä tiedon korrelaatiiksi.” (s. 74)

Esiintyjän eettisyys

- ”It became clear to me fairly early on that a performer is a truly split personality. One is reminded of Thoams Nagel’s definition of the absurd: ‘To be involved and detached at the same time!’.”
- ”When I am on stage, I must do several things at once. I must control myself and free myself; I must look ahead to what I am about to play – see the piece, as it were, spread out like a panorama before me – but at the same time take in what I have just played. I have to play for the audience, and I must reach their ears as far back as the thirtieth row. I am accountable to the composer but I am there to communicate something to the listener. I am not delivering a soliloquy [yksinpuhelu], but am somewhere in the middle.” (Alfred Brendl: *The Veil of Order*, Faber & Faber 2002, saksal. alkuteos 2001, p. 58-9)

Esiintyjän systeemiäly

- Eettinen vaatimus ottaa toisten kokemus ja herkkydet vakavasti
- Eettinen vaatimus ottaa oma kokemus ja herkkydet vakavasti
- Antautua tilanteelle ja samalla synnyttää sitä
- Subjekti-objekti -erottelun riittämättömyys
- Sanan ”Esiintyjä” esineellistävyys (...esitys *jollekin*)

Grateful Dead

- ”This is part of the tradition of music, where music comes from. A **magic** of one sort or another. For us, for The Grateful Dead, that has been part of what’s kept us going all this time. It’s sort of stumbling into this area where there’s **a lot of energy** and **a lot of something happening** and **not a lot of control**. So that the **sense of individual control disappears** and you are working at another level entirely.”
- ”It’s kind of **hard to report** on but it’s a real thing. I mean we’ve checked it out with each other and after twenty-five years of exploring some of these outer limits of musical weirdness this is stuff that we pretty much understand intuitively but we **don’t have language to talk about**. ... It’s not something that we’re creating exactly, in a way **it’s creating us**.” (Jerry Garcia in Bailey, p. 42, korostus ES)

Grateful Dead systeemiälykkäästi

Systeemi

- ”on jonkinlaista magiikkaa”
- ”on paljon energiaa”
- ”paljon tapahtuu jotain”
- ”ei ole paljon kontrollia”
- ”tunne yksilöllisestä kontrollista katoaa”
- ”olet jollain kokonaan toisella tasolla”
- ”jota on vaikea kuvata”
- ”jonka ymmärtää melko hyvin intuitiivisesti mutta jolle ei ole kieltä, jolla siitä puhua”
- ”jotain jota emme luo, vaan joka tavallaan luo meitä.”

Joni Mitchell

- Avautuu systeemille, jossa ei fyysisesti edes itse ollut mukana
- Kykeni avautumaan systeemille ehkä paremmin kuin ne jotka olivat mukana
- "I wrote a little song for my friends to sing. And for myself to sing as well."
- Virtaavuusenergia.
- "Sen saat, mistä luovut" -logiikka
- Hallintakiikkosta luopuminen taiteellisena systeemistrategiana
- Dualismien ylittäminen (ulkona festivaalista, sisällä festivaalissa; minulle, sinulle, meille, kaikille; tähti, ei-tähti, avaruus)
